

N:o 1.

Af herr **E. O. V. Wavrinsky**, m. fl. om anslag för år 1898 till underhåll af den internationella fredsbyrån i Bern.

På den internationella kongressen i Rom 1891, som hölls under presidium af förre undervisningsministern i Italien R. Bonghi, beslöts på initiativ af danske folketingsmannen Fredrik Bajer och på framställning af generalsekreteraren i Jura—Simplon-jernvägsbolaget Elie Ducommun, att upprätta en centralbyrå för den organiserade fredsverksamheten. Redan den 1 december samma år trädde byrån i verksamhet och fick sitt säte i Bern.

Byråns närmare organisation bestämdes på nästföljande internationella kongres — i Bern 1892 — under ledning af förre förbundspresidenten Louis Ruchouet.

Med denna byrå får ej förblandas den interparlamentariska byrå i Bern, som också kom till stånd 1892. Denna senare byrå, eller *komité*, består af en representant från hvarje parlamentarisk grupp i de olika ländernas lagstiftande församlingar och representerar den interparlamentariska föreningen — L'Union interparlementaire -- mellan de årliga konferenserna.

Den *internationella fredsbyrån* — Bureau international permanent de la Paix — har en officielt af den schweiziska staten erkänd sjelfständig ställning, i det att den har erkänts som »juridisk personlighet» i kraft af det schweiziska förbundets obligationslag § 716. Byrån upprätthålles af en förening — La Société du Bureau international de la Paix — bestående af institut, samfund, föreningar och enskilde, som förklara sig gilla och vilja understödja byrån -- och ledes af en kommission, af för närvarande 19 personer, vald på förenämunda föreningsårsmöte i Hamburg 1897, hvilken kommission inom sig utsett en permanent komité af 3 till ett verkställande utskott.

Detta verkställande utskott har, allt sedan kommissionen valdes, utgjorts af nationalrådet, förre presidenten i Berns kantonalregering, doctor juris *Albert Gobat*, såsom ordförande, professorn i rättsvetenskap vid universitetet i Bern *W. Marcussen* och generalsekreteraren *Elie Ducommun*, byråns *föreståndare*.

Byråns uppgift är:

- a) att samla uppgifter om fredsverksamheten till deras tjänst, som arbeta för freden, och att underlätta förbindelserna dem emellan;
- b) att studera och förbereda de frågor, som af kongresser, konferenser eller andra internationella möten i fredens syften skola behandlas;
- c) att bidra till att förverkliga de sålunda fattade besluten;
- d) att klassificera och bevara arkiven från förenämnda möten och de andra handlingar, som kunna anförtros byrån, samt all den litteratur, som för fredsarbetet är af betydelse;
- e) att upprätta ett bibliotek af alla publikationer, som röra freden, genom att samla sådana tidningsartiklar, periodiska revyer samt officiella tillkännagifvanden af regeringarna, som hafva afseende på freden mellan nationerna;
- f) att så fullständigt som möjligt insamla de skiljedomsutslag som fällas mellan nationerna och sammanfatta dem, så att de kunna tjena till praktisk vägledning för sådan rättskipning;
- g) att uppgöra en fullständig förteckning öfver publikationer, som röra freden.

Genom sekreterarens försorg utgifves en tidskrift *Correspondance bi-mensuelle*, som lemnar en öfersigt af fredsarbetet. 1893 upprättades i Nordamerika en filial af byrån med säte i Washington, D. C.

Byrån håller sig *strängt neutral* i sin verksamhet och vill tjena alla, som hafva behof af dess upplysningar eller förmedlingar. Sedan 1894 har byrån årligen åtnjutit ett statsunderstöd af 1,000 frcs från Schweiz.

I den danska riksdagen väcktes år 1893 förslag om ett årligt anslag af 500 kronor till byrån. Likaledes i Norges storting 1896. Följande år, 1897, hemställde den norska budgetkomitén, *enstämmigt*, att detta anslag måtte beviljas. Och stortinget biföll lika enhälligt hemställan. Detta bidrag till byrån kommer nu att uppföras på budgeten för framtiden. Förut, 1895, hade stortinget lemnat den *interparlamentariska byrån* ett anslag af 2,000 kronor och den norska parlamentariska gruppen 300 kronor för dess kontor i Kristiania. Derjemte har stortinget hvarje år, utom 1893, då ingen interparlamentarisk konferens egde rum, lemnat anslag till resekostnaderna för den parlamentariska gruppens representanter på de interparlamentariska konferenserna.

I Danmark erhöå förslaget att understödja den internationella byrån genast stark anslutning från folketinget. Det erinrades om huru försvinnande liten den begärda summan vore i jemförelse med de offer, som göras för rustningarna, att den danska staten lemna bidrag till flera andra internationella byråar i Bern, nemligen för världspostföreningen, telegrafväsendet, godsbefordringen på internationella förbindelseleder, den industriella egendomens beskydd m. fl., att staten komme genom att inträda bland byråns upprätthållare få motsvarande inflytande på byråns förvaltning o. s. v. Vid finanslagens behandling i den danska riksdagen i fjol hade utskottet — som är valdt proportionelt af alla partien — enstämmt hemställt om en extra bevilling af 2,000 kronor till den internationella byrån i Bern. Denna hemställan bifölls utan votering.

I början af år 1896 öfverlemnades här i Sverige till H. M. Konungen en till »Sveriges Konung, Regering och Riksdag» stäld fredspetition, hvilken någon tid förut varit utlagd i Riksdagens Andra Kammaras kanslirum. Deri uttrycktes bland andra viktiga önskemål i fredens intresse, den hemställan, att de nämnda myndigheterna »ville genom årliga statsanslag till de mellanfolkliga fredsmötena och till världsfredsbyrån (i Bern) understödja arbetet för fredsidéernas utbredande». Denna petition var undertecknad af i det närmaste 250,000 svenska män och kvinnor öfver 18 år.

I öfverensstämmelse med i denna petition uttalade önskan torde den svenska Riksdagen liksom nu senast Norges och Danmarks riksförsamlingar böra till den internationella permanenta fredsbyrån i Bern lemna sitt bidrag. Byrån utgör ett förbindelseled mellan *alla* — institutioner liksom enskilda personer — hvilka verka för fredliga förhållanden mellan nationerna. Dess arkiv och bibliotek äro af bestående värde och blifva det ännu mera i den mån de lemnade understöden tillåta, att arbete nedlägges på desamma. Byråns närmaste vård är lagd i särskildt förtroendeingifvande händer. Generalsekreteraren åtnjuter ingen som helst aflöning, så länge byråns verksamhet och underhåll kräfver alla de tillgångar, som hittills på frivillig väg kunnat insamlas.

Fullständig redogörelse för både arten och omfånget af byråns verksamhet lemnas genom denna motion åtföljande:

1:o) Statuter för Föreningen för den internationella permanenta fredsbyrån;

2:o) Reglemente för samma förenings generalförsamlingar (årsmöten);

3:o) Protokollen från föreningens årsmöten åren 1893 till och med 1897;

4:o) Redogörelse för byråns organisation, arkiv och bibliotek;

5:o) Rapporter från byrån öfver dess verksamhet och ekonomi åren 1893 till och med 1897;

6:o) Lista öfver fredsföreningarna; samt

7:o) Fredsvännernas praktiska program — en redogörelse af byråns sekreterare.

Den rol pressen spelar i våra dagar och det växande intresse, folken sjelfva taga i de internationella förvecklingarna, göra det synnerligen önskligt att folkstämningar kunna grundas på, så vidt möjligt, faktiska och opartiska uppgifter om tvistefrågorna, lidelsefritt framställda af en sådan byrå som denna, intresserad i hvarje fall af en fredlig lösning.

Vi tillåta oss för den skull hemställa,

att Riksdagen behagade till underhåll af den internationella fredsbyrån i Bern för år 1898 lemna ett bidrag af 750 kronor.

Stockholm den 19 januari 1898.

Edvard Wavrinsky.

Magnus Höjer.

J. Bromée.

E. Norman.

A. F. Broström.